

TÜRKİYE'DE İNSANİ GÜVENLİK PERSPEKTİFİNDEN BARIŞ VE UZLAŞMA

28 Eylül 2013 Cumartesi, 15:00
Martı İstanbul Oteli, Taksim

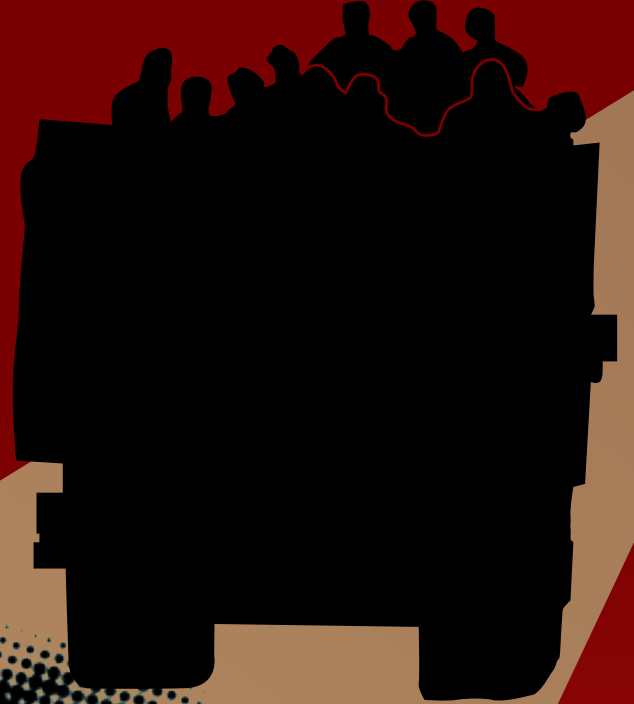
Moderatör: Ahmet İnel
Helsinki Yurttaşlar Derneği

Ayşe Betül Çelik
Sabancı Üniversitesi
Kürt Meselesine Toplumsal Mütabakat Açısından
Bir Bakış

Nesrin Uçarlar
Diyarbakır Siyasal ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü
Onarıcı Adaletin Dayanağı: Siyasal Arkadaşlık

Selahattin Güvenç
Akdeniz Göç-Der
Geri Dönüşler ve Geri Dönüşler Önündeki Engeller

Bilgin Ayata
Berlin Hür Üniversitesi.
Bir Devlet Politikası Olarak Zorunlu Göç:
Uluslararası Perspektifler

HELSINKI
YURTTAŞLAR
DERNEĞİ

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

TÜRKİYE'DE İNSANİ GÜVENLİK PERSPEKTİFİNDEN BARIŞ VE UZLAŞMA

İnsani güvenlik kavramı, klasik güvenlik kavramının kapsamının genişletilmesi amacıyla, Birleşmiş Milletler tarafından 1990'ların ortasında kullanılmaya başlandı. Devletlerarası ilişkiler alanına sıkıştırılmış güvenlik kavramının ilgisini insani ilişkiler alanına, öznesini de devletlerden bireylere taşımaya amaçlıyordu. Aynı zamanda, geleneksel iktisadi kalkınma kavramına alternatif olarak 1990 yılında gene Birleşmiş Milletler'in kullanmaya başladığı insani kalkınma kavramının tamamlayıcısı olarak tasarlanmıştı.

İnsani güvenlik kavramı, bireylerin hayatının devletlerarası savaşlardan çok daha yoğun ve yaygın biçimde, "devlet/ülke içi" savaş ve çatışmalar tarafından tehdit edildiği tespitinden hareket eder. Bireylerin güvenliğini tehdit eden devlet/ülke içi tehlikeler, iç savaş, siyasal şiddet, etnik/dini çatışmalar, etnik/dini /siyasal dışlamalar olduğu gibi, örneğin salgın hastalıklar ve yoksulluktur da. İnsani güvenliğe karşı oluşan bunlar ve benzeri diğer büyük tehditlerin bir uluslararası sorumluluk konusu olarak münhasıran ele alınması, soğuk savaş döneminde egemen olan devletin güvenliğini her şeyden önde tutan yaklaşımın giderek değişmesine yol açtı. Bireyin güvenliğini ve bu güvenliğin korunması ve güçlendirilmesini merkeze alan yeni güvenlik yaklaşımı uluslararası planda öne çıkmaya başladı. Aynı zamanda insani güvenlik kavramı dar bir "korkudan azade olmak" (freedom from fear) yaklaşımından, içine insani kalkınma kavramının öğelerini de katmaya başlayan "muhtaç olmama" (freedom from want) hakkına doğru genişledi.

Bu çerçevede insani güvenlik kavramı devletlerin egemenlik haklarını kısıtlayabilen, uluslararası kamuoyu ve uluslararası camia denetiminde, bireyleri devletlerine karşı "koruma sorumluluğu" adı altında bir müdahale politikasının dayanağı da olmaya başladı.

Türkiye'de insani güvenlik sorunu dar anlamıyla, yani "korkudan azade olmak" anlamında hâlâ çok geniş bir yurttaş topluluğunu ilgilendiren güncel ve hayati bir sorun olmaya devam ediyor. Bunun yegâne değil ama en önemli nedeni on yıllar boyunca Kürt sorununun barışçı yoldan çözülmemiş olmasıydı. Bu sorunun ancak bir barış ve uzlaşma (reconciliation) aşamalarından geçerek çözülmesi, aynı zamanda sorunun insani güvenlik boyutlarında yapılması gerekenleri kapsamı oranında başarıya ulaşacaktır.

Bu amaçla, Türkiye'de Kürt sorununun barış ve uzlaşma içinde çözümü perspektifinden hareketle, gündeme gelmesi ve çözülmesi gereken belli başlı insani güvenlik sorunlarını tespit etmek ve bunlara yönelik çözüm önerilerini tartışmak için 28 Eylül 2013 Cumartesi günü bir toplantı düzenliyoruz.

Ayşe Betül Çelik

Sabancı Üniversitesi

Kürt Meselesine Toplumsal Mütabakat Açısından

Bir Bakış

Doktora derecesini 2002 yılında New York Eyalet Üniversitesi'ne bağlı Binghamton Üniversitesi'nden almıştır. Doçent doktor olarak Sabancı Üniversitesi'nde siyaset bilimi ve çatışma çözümü dersleri vermektedir. Uzmanlık konuları etnisiteler arası çatışma çözümü, uzlaşma ve diyalogdur. Etnisite, kültür ve çatışma; zorunlu göç, sivil toplum, çatışma sonrası yeniden inşa ve uzlaşma üzerine çalışmalarını sürdürmektedir. Türkiye'nin Kürt sorunu, zorunlu Kürt göçü ve sivil toplum kuruluşlarının çatışma süreçlerindeki rolüne dair makaleleri ve yayına hazırladığı bir kitabı bulunmaktadır.

Nesrin Uçarlar

Diyarbakır Siyasal ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

Onarıcı Adaletin Dayanağı: Siyasal Arkadaşlık

2009 yılında Lund Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nden doktora derecesi almıştır. İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde ders vermektedir. Çağdaş siyaset felsefesi bağlamında, iktidar, direniş, siyasallık ve adalet kavramları çerçevesinde, Türkiye'deki Kürt meselesi üzerine çalışmalar yapmaktadır.

Selahattin Güvenc

Akdeniz Göç-Der

Çözüm Sürecinde Köye Dönüşler

ve Dönüş Yolundaki Engeller

Sağlık İş Kolunda Ankara, Diyarbakır ve Mersin'de birçok sağlık kuruluşunda görev almış, KESK Kurucu Üyesi ve SES Genel Merkezi MDK Üyesi olarak çalışmıştır. 2004 yılında 30 arkadaşıyla birlikte Akdeniz Göç-Der'i (Akdeniz'e Göç Edenler Bilim-Kültür Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği) kurmuştur. Halen derneğin başkanlık görevini sürdürmektedir. Ayrıca Doğu Akdeniz Sivil Toplum Platformu (DASP) Yönetim Kurulu Üyesi, Akdeniz Kent Konseyi Yönetim Kurulu Üyesi, Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM) Danışma Kurulu Üyesi, Birleşmiş Milletler UNDP Göç ve Yoksullukla Mücadele Programı'nda danışman olarak çalışmıştır. 2010-2011 yılında AB-Türkiye Delegasyonu'yla ortak yürütülen Göç Platformu Sosyal Adalet Projesi Koordinatörlüğünü üstlenmiş, 2013 yılında Göç Araştırma raporunun Türkçe ve Kürtçe olarak sadeleştirilip "Haklarımız" başlığıyla kitaplaştırılması ve yayınının 18 ilde dağıtılması koordinasyonunu yürütmüştür.

Bilgin Ayata

Berlin Hür Üniversitesi

Bir Devlet Politikası Olarak Zorunlu Göç:

Ulusların Perspektifler

Yüksek öğrenimini Almanya, Kanada ve ABD'de sürdürmüştür; Johns Hopkins Üniversitesi Siyasal Bilimler bölümünde doktorasını tamamladıktan sonra Berlin Hür Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler bölümünde yardımcı doçent olarak çalışmaya başlamıştır. Araştırmalar alanları etnik çatışma, zorunlu göç, bellek ve hafıza gibi konulardan oluşmaktadır. Kürtlerin zorunlu göçü, Avrupa'daki Kürt diasporası ve Türkiye'deki azınlık politikaları üzerine makaleleri bulunmaktadır.

Adres

Martı İstanbul Oteli

Abdülhak Hamit Cad. No: 25/B Taksim 34435 İstanbul Türkiye Tel: 0 212 987 4000 Faks: 0 212 987 4011